

Slovēnija

Zaudējumu atlīdzības pieprasīšana no likumpārkāpēja - Slovēnija

Kā es varu pieprasīt zaudējumu atlīdzināšanu vai citu tiesisko aizsardzību/atlīdzību no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja tiesvedībā (kriminālprocesā), un kam man būtu jāadresē šāda prasība?

Cietuši puse var pieprasīt zaudējumu atlīdzību no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja kriminālprocesā, iesniedzot **civilprasību** (*premo ženskopravni zahtevek*).

Pieteikumu civilprasības ierosināšanai (civilprasītājs kriminālprocesā) iesniedz iestādei, kurā ierosināta kriminālapsūdzība (**reģionālajai prokuratūrai**), vai **tiesai**, kurā lieta tiek izskatīta.

Civilprasībā var prasīt kompensāciju, kāda priekšmeta atdošanu vai konkrēta juridiska darījuma atcelšanu.

Kurā brīdī kriminālprocesa laikā man būtu jāiesniedz prasība?

Ja civilprasību, kas izriet no noziedzīga nodarījuma, ierosina tiesīgs prasītājs, to izskata **kriminālprocesā, ja vien tas nepamatoti neaizkavē šo procesu**.

Priekšlikumu par civilprasības ierosināšanu kriminālprocesā var iesniegt **ne vēlāk kā līdz mutiskās tiesas sēdes beigām pirmās instances tiesā**.

Ja prasītājs neiesniedz pieteikumu par civilprasību kriminālprocesā, pirms tiek izvirzītas apsūdzības, prasītāju **informē**, ka to var izdarīt līdz galvenās tiesas sēdes beigām.

Ko es varu prasīt savā prasībā, un kā man tā būtu jāiesniedz (vai ir jānorāda kopsumma un/vai individuālie zaudējumi, negūtā peļņa un procenti)?

Tiesīgajam prasītājam ir **precīzi jānorāda prasība un jāiesniedz pamatojošie dokumenti** (piem., ziņojumi, rēķini, medicīniskā dokumentācija). "Precīza prasības norādīšana" nozīmē, ka prasītājam, ciktāl iespējams, jānorāda zaudējumu veids un summa un pārsūdzēšanas līdzeklis.

Vai ir īpaša veidlapa šādu prasību iesniegšanai?

Nē.

Kādi pierādījumi man jāiesniedz savas prasības pamatošanai?

Cietušās puses prasības saturam jābūt pierādītam parastajā veidā (piem., ar ziņojumiem, rēķiniem, medicīnisko dokumentāciju).

Vai saistībā ar manu prasību ir jāmaksā nodevas tiesai vai citas izmaksas?

Jā, jāmaksā nodeva tiesai par katru procedūras posmu, un summa ir atkarīga no prasības summas.

Nodevu par civilprasības pieteikuma apstiprināšanu kriminālprocesā (pilnībā vai daļēji) maksā apsūdzētais.

Vai es varu saņemt juridisku palīdzību pirms tiesvedības un/vai tās laikā? Vai es varu saņemt šādu palīdzību, ja nedzīvoju valstī, kur notiek tiesvedība?

Tiesas procesos ārvalstnieki (kuri nav Slovēnijas Republikas pastāvīgie iedzīvotāji) ir tiesīgi saņemt bezmaksas juridisko palīdzību (jurista konsultācijas, jurista pārstāvību un citus juridiskos pakalpojumus, vai atbrīvojumu no tiesāšanās izdevumu segšanas) **atbilstoši savstarpīguma nosacījumam** vai atbilstoši nosacījumiem **un gadījumos, kas noteikti Slovēnijas Republikai saistošos starptautiskos līgumos**.

Kādos gadījumos krimināltiesā noraida manu prasību pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju vai atsakās izspriest manu prasību?

Tiesa lemj par labu civilprasītājam (pilnībā vai daļēji) tikai tad, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir notiesāts (ar spriedumu, kurā apsūdzētais atzīts par vainīgu). Citos gadījumos (kad kriminālprocesā iegūtā informācija nerada pietiekamu pamatu galīga vai daļēja sprieduma pasludināšanai) cietušajai pusei galīga vai daļēja sprieduma pasludināšanai **iesaka celt civilprasību, jo krimināltiesā nevar noraidīt prasību.**

Pat ja tiesa pasludina spriedumu, ar kuru apsūdzētais tiek **attaisnots** vai **apsūdzības tiek noraidītas**, vai ja tiesa pieņem lēmumu **apturēt tiesvedību** vai noraidīt apsūdzības rakstu, tā **iesaka cietušajai pusei** ierosināt civilprasību **civiltiesā.**

Ja tiesa nosaka, **ka tai nav jurisdikcijas** kriminālprocesā, tā **informē cietušo pusi**, ka tā var **paziņot par savu civilprasību** kriminālprocesā kompetentajai tiesai, kura tad uzsāks vai turpinās tiesvedību.

Vai es varu pārsūdzēt šādu lēmumu vai prasīt citu tiesisko aizsardzību/atlīdzību?

Nē, jo cietusī puse var apstrīdēt tikai spriedumu, kas attiecas uz tiesas lēmumu par kriminālprocesa izmaksām.

Vienīgais izņēmums ir gadījumi, kad prokurors pārņem kriminālvajāšanu no cietušās puses kā apsūdzības uzturētājas. Šādos gadījumos cietusī puse var apstrīdēt spriedumu visos aspektos, tostarp lēmumu par civilprasībām.

Ja tiesa apmierina manu prasību par zaudējumu atlīdzināšanu, kā es varu pārliecināties, vai noziedzīgā nodarījuma izdarītājs izpilda spriedumu, un kādu palīdzību es varu saņemt, lai par to pārliecinātos?

Tiklīdz lēmums par civilprasību ir kļuvis galīgs, cietusī puse var prasīt, lai pirmās instances tiesa izdod apliecinātu lēmuma kopiju, kurā norādīts, ka lēmums ir izpildāms.

Spriedums ir izpildāms, ja tas ir kļuvis galīgs un ir beidzies termiņš maksājuma brīvprātīgai veikšanai. Kompetentā tiesa izpilda galīgo spriedumu, kas ir izpildu dokuments, saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami izpildes procedūrai. Pamatojoties uz izpildu dokumentu (spriedumu), kompetentajai rajona tiesai iesniedz priekšlikumu par izpildi, norādot izpildes veidu (piem., darba samaksas, bankas kontā turēto līdzekļu, kustama vai nekustama īpašuma apķīlāšana).

Tiesas procedūrā ārvalstniekiem (kuri nav Slovēnijas Republikas pastāvīgie iedzīvotāji) ir tiesības saņemt **bezmaksas juridisko palīdzību atbilstoši savstarpīguma nosacījumam vai atbilstoši nosacījumiem** un gadījumos, kas noteikti Slovēnijas Republikai saistošos starptautiskos līgumos.

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 12/03/2019